Teorii cognitive ale învăţării – teoria gestalistă

Psihologia gestalistă (*gestalt* – în limba germană înseamnă “formă”, “structură”, “configuraţie”), apărută la începutul secolului XX, considerată a reprezenta începutul psihologiei cognitive contemporane, a demonstrat că rezolvarea problemelor se realizează în mai multe etape:

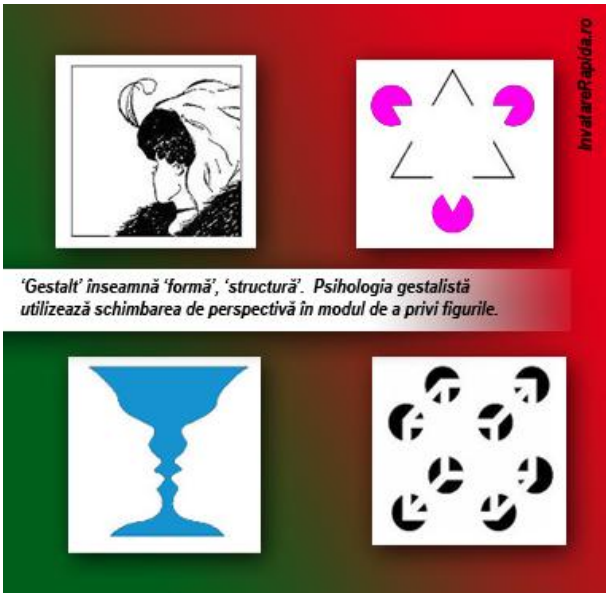

- Determinarea problemei;
- Incubaţia şi reflecţia;
- Iluminarea (insight);
- Memorarea soluţiei;
- Generalizarea soluţiei.

Din cele de mai se poate concluziona că învăţarea este strâns legată de procesele memoriei şi ale gândirii.

Psihologul Max Wertheimer (1880-1943) a spus că este indispensabil ca atât profesorii cât şi elevii să judece situaţiile ca un întreg. Când elementele unei situaţii sunt organizate ca un tot semnificativ, se produce *insight-ul* (insight se traduce ca *înţelegere, iluminare sau intuiţie*). Pentru asta elevii sunt nevoiţi să cunoască structura globală a problemei şi nu să o memoreze pe de rost. Soluţia problemei apare „brusc” atunci când toate elementele problemei sunt „aranjate” corespunzător.

Psihologia gestalistă susţine conceptul că mintea și corpul funcției ca o unitate. Gestaliştii au formulat mai multe legi ce dictează forma ce apare în faţa ochilor noştri printre cele mai importante sunt următoarele:

- *Legea proximităţii*: prevede că un individ atunci când percepe mai multe obiecte apropiate în spaţiu le grupează într-o singură unitate perceptivă.
- *Legea similarităţii*: legea prevede că elementele din cadrul unui set de obiecte vor fi percepute ca un tot unitar dacă acestea sunt semănătoare ca formă, culoare, umbră, spaţii etc.
- *Legea închiderii*: Legea prevede că obiectele (cum ar fi formele, literele, imaginile etc) sunt percepute ca un întreg şi atunci când nu sunt complete. Concret, atunci când părți ale unui întreg lipsesc, percepția noastră umple golul lipsă.
- *Legea continuităţii*: elementele tind să se continue dincolo de punctul de terminare

Bibliografie: D. Sălăvăstru (2009), Psihologia învăţării – Teorii şi aplicaţii educaţionale , Editura Polirom